



## Teaching Guide

| Teaching Guide      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                          |           |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------|-----------|
| Identifying Data    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                          | 2023/24   |
| Subject (*)         | Industrial Economic Policies                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        | Code                     | 611G01018 |
| Study programme     | Grao en Economía                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |                          |           |
| Descriptors         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                          |           |
| Cycle               | Period                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Year   | Type                     | Credits   |
| Graduate            | 2nd four-month period                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Second | Obligatory               | 6         |
| Language            | Spanish                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |                          |           |
| Teaching method     | Face-to-face                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |                          |           |
| Prerequisites       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                          |           |
| Department          | Economía                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |                          |           |
| Coordinador         | Castellanos Garcia, Pablo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | E-mail | pablo.castellanos@udc.es |           |
| Lecturers           | Castellanos Garcia, Pablo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | E-mail | pablo.castellanos@udc.es |           |
| Web                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                          |           |
| General description | O obxectivo básico da asignatura Políticas Económicas Sectoriais é o estudo dos fundamentos das políticas económicas sectoriais, das reformas estruturais e das políticas económicas de oferta. Con ese obxectivo, no desnvolemento da materia estúdanse as implicacións sectoriais do proceso de formación da política económica e da regulación económica e analízanse as diferentes políticas sectoriais e de reformas estruturais dende unha perspectiva de política microeconómica. Ó longo do curso abórdanse tamén os elementos básicos das diferentes políticas económicas sectoriais horizontais e verticais, tanto dende un punto de vista teórico como dende unha perspectiva aplicada. |        |                          |           |

## Study programme competences

| Code | Study programme competences                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A1   | CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.                                                                                                                                                                                                                                  |
| A2   | CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.                                                                                                                                                                             |
| A3   | CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.                                                                                                                                                                                                                                   |
| A4   | CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.                                                                                                                                                                                                                      |
| A5   | CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.                                                                                                                                                                                          |
| A6   | CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.                                                                                                                                                                                                       |
| A7   | CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| A8   | CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.                                                                                                                                                                                    |
| A9   | CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.                                                                                                                                                                                                                                          |
| A10  | CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo o seu desempeño profesional.                                                                                                                                                                                                                        |
| A11  | CE11-Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.                                                                                                                                                                                                                                          |
| A12  | CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.                                                                                                                                                                                                                          |
| A13  | CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.                                                                                                                                                                                                                                                               |
| B1   | CB1 - Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo. |
| B2   | CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa entorna de traballo.                                                            |
| B3   | CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética                                                                                         |
| B4   | CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado                                                                                                                                                                                       |



|    |                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| B5 | CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía                                                                                                                      |
| B6 | CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico                                                                                             |
| B7 | CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora |
| B8 | CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.                                                     |
| B9 | CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.                                                                                                 |
| C1 | CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.                                                                                                                                                           |
| C4 | CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.             |
| C5 | CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.                                                                                                                                                           |
| C6 | CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.                                                                                                                                  |
| C7 | CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.                                                                                                                                                                                   |
| C8 | CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.                                                                                                                      |

| Learning outcomes                                                                                                                                                                                |                             |    |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----|----|
| Learning outcomes                                                                                                                                                                                | Study programme competences |    |    |
| Coñecer e comprender as xustificacións e os obxectivos das políticas económicas sectoriais, das reformas estruturais e das políticas de oferta.                                                  | A1                          | B2 | C1 |
|                                                                                                                                                                                                  | A2                          | B3 | C4 |
|                                                                                                                                                                                                  | A3                          | B4 | C6 |
|                                                                                                                                                                                                  | A4                          | B5 | C7 |
|                                                                                                                                                                                                  | A5                          | B6 | C8 |
|                                                                                                                                                                                                  | A6                          | B7 |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A7                          | B8 |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A8                          |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A9                          |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A13                         |    |    |
| Analizar os instrumentos de política microeconómica dispoñibles para a intervención en materia de política económica sectorial e estrutural.                                                     | A1                          |    | C4 |
|                                                                                                                                                                                                  | A2                          |    | C6 |
|                                                                                                                                                                                                  | A3                          |    | C8 |
|                                                                                                                                                                                                  | A4                          |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A7                          |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A8                          |    |    |
| Interpretar e analizar as principais aportacións á investigación económica en materia de políticas económicas sectoriais e estruturais e analizar a aplicación práctica deste tipo de políticas. | A1                          | B1 | C4 |
|                                                                                                                                                                                                  | A2                          | B9 | C5 |
|                                                                                                                                                                                                  | A3                          |    | C6 |
|                                                                                                                                                                                                  | A4                          |    | C8 |
|                                                                                                                                                                                                  | A7                          |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A8                          |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A10                         |    |    |
|                                                                                                                                                                                                  | A11                         |    |    |
| A12                                                                                                                                                                                              |                             |    |    |

| Contents |           |
|----------|-----------|
| Topic    | Sub-topic |



|                                                  |                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Primeira parte: Políticas económicas estruturais | Tema 1. Fundamentos de política económica estruturais<br>Tema 2. Políticas económicas de oferta y reforma estruturais<br>Tema 3. Avaliación de políticas económicas |
| Segunda parte: Políticas sectoriais horizontais  | Tema 4. Política de competencia<br>Tema 5. Política de I+D+i<br>Tema 6. Política mediambiental<br>Tema 7. Política de infraestruturas                               |
| Terceira parte: Políticas sectoriais verticais   | Tema 8. Política agraria e de recursos naturais<br>Tema 9. Política industrial<br>Tema 10. Política enerxética<br>Tema 11. Políticas do sector servizos             |

| Planning                        |                                                                                               |                      |                               |             |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------|-------------|
| Methodologies / tests           | Competencies                                                                                  | Ordinary class hours | Student?s personal work hours | Total hours |
| Introductory activities         | A13                                                                                           | 4                    | 0                             | 4           |
| Guest lecture / keynote speech  | A1 A2 A3 A4 A7 A8<br>B6 B7 B8 B9 C4 C5<br>C6 C7 C8                                            | 17                   | 51                            | 68          |
| Workshop                        | A1 A2 A3 A4 A5 A6<br>A7 A8 A9 A10 A11<br>A12 A13 B2 B1 B3 B4<br>B5 B6 B7 B8 B9 C1<br>C4 C6 C8 | 24                   | 48                            | 72          |
| Mixed objective/subjective test | A1 A2 A3 A4 A7 A8<br>A9 A12 B2 B1 B3 B4<br>B5 B6 B7 B8 C1 C4<br>C6 C8                         | 2                    | 0                             | 2           |
| Personalized attention          |                                                                                               | 4                    | 0                             | 4           |

(\*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Methodologies                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Methodologies                   | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Introductory activities         | O profesor presentará a materia ao estudante e, se fose o caso, avaliará os seus coñecementos previos.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Guest lecture / keynote speech  | O profesor desenvolverá os contidos básicos dos temas da asignatura.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Workshop                        | Estudo de casos aplicados e prácticos sobre políticas económicas sectoriais e reformas estruturais mediante estatísticas, novas de prensa, comentarios en blogs, referencias bibliográficas especializadas na materia, etc. Levaranse a cabo nas sesións de carácter interactivo. Pode incluír preguntas breves de comprensión para realizar na aula. Pode ser obxecto de seminarios, debates ou postas en común. |
| Mixed objective/subjective test | Trátase dos exames oficiais da materia, durante os períodos de exames. Serán exames escritos sobre os contidos teóricos e prácticos da asignatura. Poderá haber preguntas de resposta breve, de resposta múltiple, tipo ensaio, prácticas etc.                                                                                                                                                                    |

| Personalized attention |             |
|------------------------|-------------|
| Methodologies          | Description |



|                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Workshop<br>Guest lecture /<br>keynote speech<br>Mixed<br>objective/subjective<br>test | <p>O estudante pode recibir atención personalizada para resolver as súas dúbidas sobre a materia, principalmente en titorías.</p> <p>As titorías en grupo reducido planificaranse ao longo do curso. Estarán destinadas a reforzar a aprendizaxe autónoma do alumno a través do seguimento e a supervisión das distintas actividades programadas (busca de datos económicos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición de traballos, seminarios etc.).</p> <p>Para os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Assessment                            |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |               |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Methodologies                         | Competencies                                                                                  | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Qualification |
| Workshop                              | A1 A2 A3 A4 A5 A6<br>A7 A8 A9 A10 A11<br>A12 A13 B2 B1 B3 B4<br>B5 B6 B7 B8 B9 C1<br>C4 C6 C8 | Cuestionario realizado nas clases interactivas adicadas ao estudo de casos, consistente en preguntas breves sobre casos prácticos da materia. As diferentes actividades desenvolvidas durante o curso serán avaliadas para obter a cualificación desta parte. Podería haber diferentes ponderacións para cada actividade segundo a súa tipoloxía ou dificultade. Valoraranse en gran medida o esforzo persoal a aprendizaxe continua e a comunicación escrita e/ou oral. | 40            |
| Mixed<br>objective/subjective<br>test | A1 A2 A3 A4 A7 A8<br>A9 A12 B2 B1 B3 B4<br>B5 B6 B7 B8 C1 C4<br>C6 C8                         | Ademáis do coñecemento dos contidos da materia, valoraranse:<br>- a capacidade de expresión<br>- as capacidades analítica e sintética<br>- a capacidade para argumentar<br>- a capacidade para elaborar un discurso coherente<br>- o dominio da linguaxe técnica e científica                                                                                                                                                                                            | 60            |

| Assessment comments |
|---------------------|
|---------------------|



## A) NORMATIVA DE EVALUACIÓN

Sobre condicións de avaliación final: Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamento de información.

Identificación do estudante: O estudante ha de acreditar a súa identidade de acordo coa normativa vixente.

Implicacións dos casos de fraude na realización de probas e actividades de avaliación: A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

## B) TIPOS DE CALIFICACIÓN:

Cualificación de non presentado: Corresponde ao alumno, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Agás para as datas aprobadas na Xunta de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

## C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

Segunda oportunidade: De acordo coas directrices aprobadas pola Comisión Académica o día 22/10/06, nesta convocatoria o alumnado deberá ser capaz de acadar o 100% da nota. Pois ben, no caso desta materia, haberá unha proba adicional ao exame ordinario, que terá lugar inmediatamente despois deste. Esta proba consistirá en responder a unha serie de preguntas de desenvolvemento (tanto de contido teórico como práctico) durante un tempo máximo de 2 horas. Todas estas preguntas son de resposta obrigatoria, de xeito que unha puntuación de 0 en calquera delas suporía unha puntuación de 0 nesta proba complementaria, na que a puntuación máxima é de 4 puntos.

Convocatoria adiantada: 100% examen final.

## Sources of information

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Basic</b>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Aranda, E.; Pérez Moreno, S. y Sánchez Andrés, A. (Coords.) (2018). Política económica y entorno empresarial. Madrid: Pearson</li> <li>- Casares, J. y San Martín, E. (dir.) (2023). Política económica española. Lecciones. Madrid: Civitas</li> <li>- Cuadrado, J. R. (dir) (2023). Política Económica. Madrid: McGraw-Hill</li> <li>- Fernández Albertos, J. y Manzano, D. (2010). Democracia, instituciones y política económica. Madrid. Alianza Editorial</li> <li>- Fernández Díaz, A.; Parejo, J. A. y Rodríguez Sáiz, L. (2011). Política Económica. Madrid: McGraw-Hill</li> <li>- García Reche, A. y Sánchez Andrés, A. (coords.) (2016). Políticas económicas estructurales y de competitividad. Valencia: Tirant lo Blanch</li> <li>- Martín Mayoral, F. (coord.) (2009). Manual de economía española. Teoría y estructura. Madrid: Pearson Educación</li> <li>- Parejo, J. A.; Calvo, A. y Paul, J. (1995). La política económica de reformas estructurales. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces</li> <li>- Sánchez Andrés, A. (coord.) (2022 ). Políticas económicas estructurales. Valencia: Tirant lo Blanch</li> <li>- Sánchez Andrés, A. y Tomás, J. A. (dir.) (2014). Crisis y política económica en España: Un análisis de la política económica actual. Cizur Menor: Aranzadi</li> <li>- Sánchez Andrés, A.; Ochando, C. y Torrejón, M. (2018). Política económica estructural. Barcelona: UOC</li> </ul> |
| <b>Complementary</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

## Recommendations

### Subjects that it is recommended to have taken before

Economic Policy/611G01013

### Subjects that are recommended to be taken simultaneously

### Subjects that continue the syllabus



## Other comments

Observacións finais:As referencias bibliográficas que se expoñen como bibliografía básica son as que se utilizan en maior ou menor medida para desenvolver o programa da asignatura nas sesións maxistrais. Durante o curso podería engadirse algunha referencia adicional si se considera axeitado para mellorar a docencia na materia e a comprensión da mesma por parte dos estudantes, sobre todo en aqueles casos nos que se trate dalgunha referencia de nova publicación.Ao longo do curso o profesor da materia poderá establecer lecturas obrigatorias e/ou voluntarias, que serán postas ao dispor do alumnado a través do Campus Virtual ou do Servizo de Reprografía da Facultade con tempo suficiente para poder ser utilizadas polos alumnos en clase e ser preparadas para as probas de avaliación establecidas na asignatura. Tamén poderanse establecer lecturas de prensa e revistas.

(\*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.